

Spotkania u Majewskiego

Program:

9.12 (sobota), godz. 13.00

Hilary Majewski i architektura Łodzi XIX wieku - wykład prof. Krzysztofa Stefańskiego
Zapraszamy na prelekcję prof. Krzysztofa Stefańskiego, która wpisuje się w cykl „Wykładów mistrzowskich w Gabinetcie Hilarego Majewskiego”. Naturalnym wydaje się, że pierwsze spotkanie dotyczyć będzie autora kamienicy przy ul. Włókienniczej 11, który piastował funkcję architekta miasta. Łódź w końcu lat sześćdziesiątych i przełomu następnej dekady weszła w okres przyspieszonego rozwoju przemysłowego i przekształciła się w prężny ośrodek miejski. Miasto zaczęło zabudowywać się kamienicami, których wysokość wzrosła z jednego do dwóch, trzech, a niekiedy i czterech pięter, wypierającymi dominujące jeszcze do niedawna niskie domy tkaczy i sukienników. Wyrastały też coraz liczniejsze budynki przemysłowe. Procesy te nasilały się w ciągu lat osiemdziesiątych, gdy Łódź, licząca przeszło sto tysięcy mieszkańców, w pełni weszła już w okres wielkomiejskiego rozwoju. Stwarzało to duże zapotrzebowanie na prace architektoniczne. Wykorzystywał to Hilary Majewski, który jako architekt miejski wykonywał dużą liczbę zleceń i już w 1879 roku, po siedmiu latach sprawowania owej funkcji, mógł pochwalić się zaprojektowaniem 546 obiektów.

Prof. dr hab. Krzysztof Stefański - urodzony w Bolesławcu na Dolnym Śląsku, absolwent Katedry Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego. Zajmuje się architekturą polską XIX i XX wieku ze szczególnym uwzględnieniem Łodzi. Przez wiele lat związany z Instytutem Architektury i Urbanistyki Politechniki Łódzkiej, od 1992 r. pracownik Katedry Historii Sztuki Uniwersytetu Łódzkiego.

Zaangażowany w ochronę łódzkich zabytków, współzałożyciel Towarzystwa Opieki nad Starym Cmentarzem w Łodzi, współzałożyciel i wieloletni prezes Fundacji Na Rzecz Ratowania Kaplicy Karola Scheiblera. Współzałożyciel i członek Rady Fundacji „Lux pro Monumentis” organizującej coroczne Festiwale Światła. Członek Łódzkiego Towarzystwa Naukowego oraz Stowarzyszenia Historyków Sztuki Oddział w Łodzi.

10.12 (niedziela), godz. 12.00

NOWY ROK, NOW_JA: ZMIANA - warsztat towarzyszący trwającej do 22.12 wystawie "Obłoki srebrzyste"

Na naszych oczach zmienia się ulica Włókiennicza, zmienia się Kamienica Hilarego Majewskiego. Zmienia się Łódź. My też się zmieniamy, razem z nią, ale i każdy z osobna. Na ile te zmiany wpływają na nas? Czy każda zmiana jest korzystna? Nawet jeśli wpadniemy z deszczu pod rynną, daje to pole do odkrywania nowych możliwości.

10 grudnia spotkamy się w przestrzeni zrewitalizowanej Kamienicy Hilarego Majewskiego (ul. Włókienniczej 11) na warsztacie interdyscyplinarnym, w trakcie którego zbadamy, czym jest zmiana, dowiemy się, jak ją obserwować i mierzyć, a także jak wytrwać w danych sobie postanowieniach zmiany.

Zaproszone są osoby od 13 roku życia. Warsztat potrwa ok. 1,5 h

14.12 (czwartek), godz. 17.00

Czy sztuka obraża? Wokół dwóch lat sprawy Marcelo Zammenhoffa

„Swoboda tworzenia nie jest w Polsce ograniczona. Penalizowane jest tylko upublicznianie takich dzieł" (fragment z uzasadnienia wyroku).

W piątek po południu 18 czerwca 2021 roku z galerii w centrum OFF Piotrkowska policja na zlecenie prokuratury zabrała kilkanaście prac z wystawy „Archiwum regresywne" Marcelo Zammenhoffa. Za interwencją stało zawiadomienie o „obrazie uczuć religijnych" i „znieważeniu flagi państwowej" złożone przez łódzką działaczkę społeczną i polityczkę Agnieszkę Wojciechowską van Heukelom. Ponad dwa lata później Sąd Okręgowy w Łodzi wydał wyrok w wytoczonej artyście sprawie, uznając go za winnego naruszenia rzeczonego art. 196 i 137 kodeksu karnego. Nakazał mu wypłacenie 1 tys. zł jednej z sześciu osób, które poczuły się obrażone pracami z inkryminowanego cyklu „Wagina polska", przeproszenie tej osoby oraz pokrycie 2 tys. zł kosztów sądowych. Decydujący dla wyroku miał być brak ostrzeżenia przed sądką z pracami, że prezentowane treści mogą obrażać uczucia religijne. Ani artysta, ani autorzy zawiadomienia do prokuratury nie byli zadowoleni z wyroku. Uznany za winnego Marcelo Zammenhoff zapowiedział złożenie apelacji.

„Swoboda tworzenia nie jest w Polsce ograniczona, penalizowane jest tylko upublicznianie takich dzieł" - uznał sędzia Tomasz Krawczyk. Czy rzeczywiście tak jest? Po co tworzyć dzieła, które nie będą miały szansy na otwartą, nieskrępowaną relację z odbiorcą? Po co organizować wystawy, które mogą być dla artysty brzemiennie w skutki – od kosztów finansowych po zderzenie się z hejtem i np. groźbami śmierci? Czy nawet osoby odnoszące się w swoich dziełach do tematyki religijnej w sposób daleki od krytycznego, czy „prowokacyjnego", albo te posługujące się symboliką religijną również mają gwarancję, że korzystając z prawa do swobody wypowiedzi, nie ugodzą w czyjekolwiek uczucia religijne? Zrekonstruujmy, co dokładnie wydarzyło się przez dwa lata sprawy Marcelo Zammenhoffa: dlaczego artysta odzyskał tylko część z wszystkich „zaaresztowanych" prac? Jaką linię obrony przyjęli adwokaci reprezentujący artystę i jak widzą polskie orzecznictwo w podobnych sprawach? Jaki wpływ na aktywność twórczą i wystawienniczą artysty miały medialne doniesienia i sama tocząca się sprawa? Co umknęło uwadze mediów? Pomoże w tym sam zainteresowany, Marcelo Zammenhoff, urodzony w Łodzi polski artysta, fotograf, performer, twórca sztuki wideo i elektro-instalacji, muzyk eksperymentalny i animator kultury, współzałożyciel Ośrodka Działań Twórczych Forum Fabricum, organizator multidyscyplinarnego festiwalu Cyfroteka.

Rozmowę z Marcelo Zammenhoffem poprowadzi Łukasz Kaczyński.

Marcelo Zammenhoff (właśc. Piotr Wygachiewicz, ur. 1970 w Łodzi) – twórca sztuki wideo i fotografii, elektro-instalacji, performer, muzyk eksperymentalny, organizatora licznych wydarzeń kulturalnych. Od lat zaangażowany jest w działania na rzecz zwiększania dostępności pracowni twórczych. Był założycielem grup muzycznych F.P.Z., Morris Generativ, Protoplazma, Mikrowafle, Throbbing Wafle. Twórca galerii Xylolit, współtwórca Twórczych Forum Fabricum. W latach 1993-1994 na antenie telewizji publicznej emitowany był jego „psycho-metafizyczny" program Telewizja Atlantyda. W ramach niezależnej wytwórni produkował m.in. teledyski Mikrowafli, słuchowiska, seriale, filmy fabularne i dokumentalne. Jest także autorem nieukończonej powieści „Ziemia-Moskwa".

W swoich pracach wykorzystuje produkty i urządzenia technologiczne, także własnej konstrukcji. Jedną z jego najnowszych instalacji jest przygotowany z Jessica Rossolini neon Mewa przy ul. Tuwima 10. Organizator multidyscyplinarnego festiwalu Cyfroteka, którego program stanowiło m.in. sympozjum artystyczne prezentujące najciekawsze i przejawy „cyfrowości" w dorobku wybranych

artystów.

Łukasz Kaczyński - dziennikarz kulturalny, recenzent teatralny i literacki, zaczynał w „Dzienniku Łódzkim”, potem pracował w „Przekroju”, publikował m.in. w „Odrze”, „Teatrze”, „Tyglu Kultury”, internetowym magazynie „Miej Miejsce”, w latach 2017-2021 redaktor magazynu kulturalnego „Kalejdoskop”, inicjator i współautor koncepcji realizowanego z trzema łódzkimi uczelniami i Muzeum Sztuki w Łodzi półrocznika kulturalno-naukowego „Kalejdoskop Kultury”, którym kierował przez dwa numery, wieloletni członek i wiceprzewodniczący Sekcji Krytyków Teatralnych ZASP; współpracownik redakcji Więż.pl. Pracuje w Bibliotece Miejski